SLR-LT-1

Seat No.	

Set P

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
History (CAMPUS)
History it's concept and approaches (MAH221101)

Day & Date: Wednesday, 19-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा. **16**

1) मानवाला शहाणा बनवणारी विद्याशाखा म्हणजे इतिहास ही ———यांनी इतिहासाची व्याख्या केलेली आहे.
अ) फ्रान्सिस बेकन ब) कॉलिगवूड
क) एडमंड वर्क ड) ऑन सिली

2) रचनात्मक इतिहास ——— चा एक भाग आहे.
अ) राजकीय इतिहास ब) आर्थिक इतिहास
क) सामाजिक इतिहास ड) संसदीय इतिहास

3) ——— म्हणतात की आतापर्यंतचा मानवी इतिहास म्हणजे दुसरे काही नसून वर्गकलह आहे.
अ) कार्ल मार्क्स ब) हार्डर
क) रेनिअर ड) नेव्हिन्स

4) "No Documents, No History" असे ——— यांने म्हटले आहे.
अ) रँके ब) प्रो. लँजीलॉस व सेनबॉस
क) वि. का. राजवाडे ड) सर जदुनाथ सरकार

5) वंशवेलीतील ——— माहिती असते.
अ) धार्मिक ब) आर्थिक
क) एकाद्या घराण्याची वंशावळ ड) सामाजिक

6) प्राथमिक साधनाचे मुख्य प्रकार पडतात.
अ) तीन ब) चार
क) दोन ड) सात

7) ——— हे इतिहासाचे साहयकारी शास्त्र आहे.
अ) जीवशास्त्र ब) प्राणीशास्त्र
क) पिकशास्त्र ड) मानववंशशास्त्र

8) ——— मध्ये लेखकाची विश्वसनीयता तपासून पाहणे आवश्क असते.
अ) बहिर्रंग परीक्षण ब) अंतर्गत परीक्षण
क) कालनिर्णय ड) यापैकी नाही

9) ––– हे आधुनिक इतिहासाचे साधन आहे.
अ) बखर ब) मुलाखत
क) पोवाडे ड) काव्य

10) ––– ही इतिहासलेखन प्रक्रियेतील पहिली पायरी आहे.
अ) कागदपत्रांचे मूल्यमापन ब) विषयाची निवड
क) कागदपत्रांची मांडणी ड) कागदपत्रे गोळा करणे.

11) इतिहास संशोधकाने आपले संशोधन ––– पणे करावे.
अ) पक्षपाती ब) संकुचित
क) निपक्षपाती ड) व्यक्तिनिष्ठ

12) स्थळसूची मध्ये ––– माहिती देतात.
अ) स्थळांची ब) काळाची
क) व्यक्तीची ड) प्रसंगाची

13) द इंग्लिश सोशल हिस्ट्री हे पुस्तक कोणी लिहिले आहे.
अ) रोबर्टसन ब) जी. एम. स्ट्रीव्हीलीयन
क) कुल ड) स्पेसर

14) संगीत, नृत्य, गायन इत्यादींचा अभ्यास ––– इतिहासात केला जातो.
अ) राजनैतिक ब) सांस्कृतिक
क) लष्करी ड) घटनात्मक

15) राजवाडे यांनी इतिहासाचे विभाजन बेसिक तांत्रिक व ––– असे केले आहे.
अ) वांशिक ब) सांस्कृतिक
क) भौगोलिक ड) घटनात्मक

16) लॉजिक हे प्रसिध्द पुस्तक ––– यांनी लिहिले.
अ) हेगेल ब) रँके
क) विको ड) कार्टर

प्र.2 खालीलपैकी प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **16**

अ) कोणतेही तीन वाङ्मयीन साधने
ब) इतिहासातील वस्तुनिष्ठता
क) कार्यकारणभाव
ड) संदर्भ साधनांचे महत्व
इ) संशोधन म्हणजे काय?
ई) मानववंशशास्त्र

प्र.3 टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) **16**

अ) इतिहासाची व्याप्ती
ब) उत्तर आधुनिकतावाद
क) इतिहास आणि तंत्रज्ञान
ड) राष्ट्रवादी इतिहासलेखन

प्र.4 खालीलपैकी प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) **16**

इतिहासाच्या पारंपारिक सिध्दांतावर चर्चा करा.

किंवा

इतिहास संशोधन पध्दतीमधील विविध टप्प्यांचा आढावा घ्या.

प्र.5 इतिहासाचा अर्थ आणि व्याख्या स्पष्ट करा. **16**

SLR-LT-1

Seat No.	

Set P

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
History (CAMPUS)
History it's concept and approaches (MAH221101)

Day & Date: Wednesday, 19-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options. 16

1) History is the faculty that makes man wise history is defined by _____.
a) Francis Bacon b) Colligwood
c) Edmund Burke d) Anne Seeley

2) Constructive history is a part of _____.
a) Political History b) Economic History
c) Social History d) Parliamentary History

3) _____ Says that human history so far is nothing but There is Class Conflict
a) Karl Marx b) Harder
c) Rainier d) Nevis

4) "No Documents, No History" is said by _____.
a) Ranke b) Prof. Langillans and Senboss
c) V. K. Rajwade d) Sir Jadunath Sarkar

5) Genealogy contains _____ information.
a) Religious b) Economic
c) Genealogy of a family d) Social

6) The main types of primary instruments are _____.
a) Three b) four
c) two d) seven

7) _____ among the following is the Auxiliary Science of History.
a) Biology b) Zoology
c) Crop science d) Anthropology

8) In _____ it is necessary to check the credibility of the author.
a) External examination b) Internal examination
c) Timing d) None o these

9) _____ It is a tool of Modern history.
a) Bakhar b) Inerview
c) Powade d) Kavya

10) _____ This is the first step in the historiography process.
a) Evalution of Papers b) Selection of Topic
c) Arrangement of documents d) Collection of documents

11) The history researcher should do his research _____.
a) Biased b) Narrow
c) Unbiased d) Subjective

12) In the list of places _____ gives information.
a) of places b) of time
c) of person d) of occasion

13) Who wrote the book the English Social History?
a) Robertson b) G. M. Treevheleion
c) Cool d) Spacer

14) Music, dance, singing etc. are studied in. _____ History.
a) Political b) Cultural
c) Military d) Constitutional

15) Rajwade has divided history into basic, technical and _____.
a) Racial b) Cultural
c) Geographical d) Constitutional

16) The famous book Logic was written by _____.
a) Hegal b) Ranke
c) Vico d) Carter

Q.2 Write short answers. (Any Four) **16**
a) Any three literary Sources
b) Objectivity in History
c) Causality
d) Importance of reference tools
e) What is research?
f) Anthropology

Q.3 Write short notes. (Any Two) **16**
a) Scope of history
b) Post-Modernism
c) History and Technology
d) Nationalist historiography

Q.4 Answer the following questions. (Any One) **16**
Discuss the traditional theory of history

OR

Review the various stages in historical research methodology.

Q.5 Explain the meaning and definition of History **16**

SLR-LT-2

Seat No.	

Set P

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
HISTORY (CAMPUS)
History of Ancient India (Prehistory to 650 C.E (MAH221102)

Day & Date: Thursday, 20-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा **16**

1) भारतीयांनी ––– लोकांकडून आलेख लेखनाचे ज्ञान मिळविले असे मानले जाते.
अ) पर्शियन ब) इराणी
क) तुर्की ड) मंगोल

2) मोठे दगड, गुहेच्या भिंती यांवर लिहिलेल्या आलेखाला ––– म्हणतात.
अ) स्तंभालेख ब) भिंतीचित्र
क) ताम्रपट ड) शिालालेख

3) अशोकाचे वायव्य सरहद्द प्रांतातील आलेख ––– लिपीत आहेत.
अ) प्राकृत ब) खारोष्टी
क) संस्कृत ड) उर्दू

4) त्रिपिटक ––– भाषेत आहेत.
अ) संस्कृत ब) अर्धमागधी
क) पली ड) ब्राह्मी

5) ––– ला क्रांतीयुग असे म्हणतात.
अ) पुराणाश्मयुग ब) मध्याश्मयुग
क) उत्तराश्मयुग ड) नवाश्मयुग

6) ––– हे सिंधू संस्कृतीचे खास वैशिष्ट्ये आहे.
अ) नक्षीदार इमारती ब) मंदिरे
क) नगरचना ड) स्तंभयुक्त इमारती

7) ––– ही संहिता सर्वात प्राचीन आहे.
अ) सामवेद ब) ऋग्वेद
क) अर्थववेद ड) यजुर्वेद

8) ––– हे मौर्य साम्राज्याचे संस्थापक होते.
अ) चंद्रगुप्त ब) बिंदुसार
क) अशोक ड) धनानंद

9) शुंग घराण्याचे संस्थापक ––– होते.
अ) पुष्यमित्र ब) अग्निमित्र
क) वसुमित्र ड) विश्वामित्र

10) प्राचीन काळामध्ये ––– ––– च्यां विहारांमधून विद्यापीठे निर्माण झाली होती.
अ) जैन साधू मुनी ब) वैदिक ऋषीमुनी
क) ख्रिश्चन फादर ड) बौद्ध भिक्खू

11) ––– हे सातवाहन वंशाचे राजधानीचे शहर होते.
अ) कार्ले ब) भाजे
क) प्रतिष्ठान ड) तेर

12) राजा हाल याने ––– हा ग्रंथ लिहिला.
अ) मेघदुत ब) मालविकाग्नीमित्र
क) गाथासप्तशती ड) इंडिका

13) ––– या गुप्त राजाला भारतीय नेपोलियन म्हणून ओळखले जात असे.
अ) चंद्रगुप्त ब) कुमारगुप्त
क) भानुगुप्त ड) समुद्रगुप्त

14) बौद्ध धर्माची चौथी परिषद ––– या सम्राटाच्या कारकिर्दीत झाली.
अ) अशोक ब) कनिष्क
क) हर्षवर्धन ड) कालाशोक

15) ––– हे कनौज धार्मिक परिषदेचे अध्यक्ष होते.
अ) ह्युएन त्सांग ब) हर्षवर्धन
क) दिवाकर सेन ड) बाणभट्ट

16) बाणभट्ट यांनी ––– हा ग्रंथ लिहिला.
अ) राजतारांगिनी ब) कालिदास
क) मुद्राराक्षस ड) हर्षचरित

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **16**

अ) चीनी प्रवासवृतांत
ब) महाजनपदांची निर्मिती
क) धनानंद
ड) आश्रमव्यवस्था
इ) गुप्तकालीन धार्मिक जीवन
ई) कनौज धार्मिक परिषद

प्र.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन वर थोडक्यात टिपा लिहा. **16**

अ) प्राचीन भारतीय इतिहास अभ्यासाचे साधन म्हणून पुरावत्वीय साधनाचे महत्व स्पष्ट करा.
ब) शेतीच्या शोधचा मानवी जीवनावर परिणाम विशद करा.
क) सिंधू संस्कृतीचे सामाजिक जीवन कसे होते?
ड) सोळा महाजनपदांपैकी कोणत्याही चार महाजनपदांची माहिती द्या.

प्र.4 खालील प्रश्नांचे दीर्घोत्तरी उत्तर लिहा. (कोणताही एक) **16**

अ) सिंधू संस्कृतीतील नगररचनेची माहिती द्या.

किंवा

ब) अलेक्झांडरच्या भारतावरील आक्रमणाचे सविस्तर वर्णन करा.

प्र.5 चक्रवर्ती सम्राट अशोकाची धम्माची संकल्पना स्पष्ट करून धम्म प्रसारासाठी केलेल्या कार्याची चर्चा करा. **16**

Seat No.	

Set P

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
HISTORY (CAMPUS)
History of Ancient India (Prehistory to 650 C.E (MAH221102)

Day & Date: Thursday, 20-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Answer the following by choosing the correct option. 16

1) Indians are believed to have acquired knowledge of graph writing from _____ people.
   a) Persian b) Iranian
   c) Turkish d) Mongol

2) Graphs written on large stones; cave walls are called_____.
   a) Pillars b) Murals
   c) Copper plates d) Inscriptions

3) Ashoka's graphs in the North-West Frontier Province are in_____ script.
   a) Prakrit b) Kharosthi
   c) Sanskrit d) Urdu

4) Tripitaka is in_____ language
   a) Sanskrit b) Ardhamagadhi
   c) Pali d) Brahmi

5) _____ is called Revolutionary Age.
   a) Paleolithic b) Mesolithic
   c) Upper Paleolithic d) Neolithic

6) _____ is a special feature of Indus civilization.
   a) Sculptured buildings b) Temples
   c) Urban planning d) Columned buildings

7) _____ is the oldest code.
   a) Samaveda b) Rigveda
   c) Atharvaveda d) Yajurveda

8) _____ was the founder of the Mauryan Empire.
   a) Chandragupta b) Bindusara
   c) Ashok d) Dhananand

9) The founder of the Shung dynasty was_____.
   a) Pushyamitra b) Agnimitra
   c) Vasumitra d) Vishwamitra

10) In ancient times, universities were formed from viharas of_____.
   a) Jain Sadhu Muni b) Vedic Rishi Muni
   c) Christian Father d) Buddhist Monk

11) _____ was the capital city of Satavahana dynasty.
   a) Carle b) Bhaje
   c) Pratishthan d) Ter

12) Raja Hal wrote the book_____.
   a) Meghdut b) Malvikagnimitra
   c) Gathasaptasati d) Indica

13) _____ Gupta king was known as the Indian Napoleon.
   a) Chandragupta I b) Kumaragupta
   c) Bhanugupta d) Samudragupta

14) The Fourth Council of Buddhism was held during the reign of Emperor_____.
   a) Ashoka b) Kanishka
   c) Harshvardhan d) Kalashoka

15) _____ was the President of Kanauj Religious Council.
   a) Hiuen Tsang b) Harshvardhan
   c) Diwakar Sen d) Banbhat

16) Banabhat wrote the book_____.
   a) Rajatarangini b) Kalidasa
   c) Mudrarakshasa d) Harshacharita

Q.2 Write short Answer. (Any Four) **16**

a) Chinese travelogues
b) Creation of Mahajanapadas
c) Dhananand
d) Ashram system
e) Gupta religious life
f) Kanauji Religious Council

Q.3 Write shorts Notes. (Any Two) **16**

a) Explain the importance of archaeological tools as a tool for studying ancient Indian history.
b) Explain the impact of the invention of agriculture on human life.
c) How was the social life of Indus civilization?
d) Give information about any four Mahajanapadas out of sixteen Mahajanapadas.

Q.4 Write a long answer to the following questions. (Any One) **16**

Give information about urban planning in Indus civilization.

OR

Describe Alexander's invasion of India in detail.

Q.5 Explain the concept of Dhamma by Chakravarti Emperor Ashoka and discuss his work for spreading Dhamma. **16**

SLR-LT-4

Seat No.	

Set P

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
HISTORY (CAMPUS)
History of Maharashtra (Early Age to 1400 C.E.) (MAH221107)

Day & Date: Saturday, 22-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा. **16**

1) प्राचीन भारतीय इतिहासातील 16 महाजनपदापैकी ––– हे महाजनपद महाराष्ट्रात होते.
अ) गांधार ब) शूरसेन
क) विराट ड) अश्मक

2) सम्राट अशोकाने महाराष्ट्रातील ––– या ठिकाणी धम्म प्रसारासाठी स्थविर पाठविल्याचा उल्लेख आहे.
अ) कांची ब) रठीक
क) ऐहोळ ड) बदामी

3) महाराष्ट्रात जोर्वे संस्कृती ––– या ठिकाणी सापडली आहे.
अ) नेवासे ब) पवनी
क) चांदां ड) बुऱ्हाणपूर

4) ''सांची व भारुहत'' येथील स्तुपांवर महाराष्ट्रातील ––– येथील दात्याचा उल्लेख आहे.
अ) तंजावूर ब) मस्की
क) भोगवर्धन ड) सन्नती

5) ''इनामगाव'' हे पुरातत्वीय स्थळ ––– या नदीकाठी आहे.
अ) घोड ब) सीना
क) मांजरा ड) वारणा

6) ''दायमाबाद'' हे पुरातत्वीय ठिकाण ––– या कालखंडाशी संबंधित आहे.
अ) नंद ब) मगध
क) उत्तरकालीन हडप्पा ड) मौर्य

7) पुण्याजवळ असलेल्या ––– घाटात सातवाहनाचे आद्य शिलालेख आहेत.
अ) कसारा ब) नाणे
क) फोंडा ड) जुन्नर

8) सातवाहनाची राजधानी ––– होती असे टोलेमी म्हणतो.
अ) सोपारक ब) पितळखोरा
क) महाड ड) प्रतिष्ठाण

9) सातवाहन काळात महाराष्ट्रात ––– धर्माचा प्रभाव होता.
अ) जैन ब) वैष्णव
क) बौध्द ड) शैव

10) वाकाटक राजा हरीषेनाने ––– हा ग्रंथ लिहिला.
अ) हरिविजय ब) हर्षचारित
क) मेघदूत ड) राजतारांगिनी

11) सत्याश्रय पुलकेशी हा ––– घराण्याचा संस्थापक होय.
अ) राष्ट्रकुट ब) सातवाहन
क) शिलहार ड) चालुक्य

12) ––– या परकीय चीनी प्रवाशाने चालुक्य राजवटीत महाराष्ट्रात भेट दिली.
अ) हयु–एन–त्संग ब) फाहियान
क) इत्सिंग ड) प्लिनी

13) ––– च्या कालखंडात वेरूळची कैलास लेणी कोरली गेली.
अ) दंतीदुर्ग ब) पहिला कृष्ण
क) किर्तीवर्मा ड) प्रवरसेन

14) शिलहार घराण्याचा मूळ पुरूष म्हणून ––– चा उल्लेख केला जातो.
अ) जीमुतवाहन ब) गौतमीपुत्र
क) हर्षवर्धन ड) पुलकेसी

15) महाराष्ट्रातील यादवांचा इतिहास ––– या राजापासून ज्ञात आहे.
अ) सीमुक ब) दृढप्रहार
क) किर्तीवर्मा ड) पुलुमावी

16) ––– ही यादवांची राजधानी होती.
अ) गोवलकोंडा ब) बीदर
क) बिजापूर ड) देवगिरी

प्र.2 खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **16**

अ) महाराष्ट्राच्या इतिहासाची पुरातत्वीय साधने
ब) इतिहासपूर्व काळातील महाराष्ट्र
क) नेवासे
ड) देवगिरी
इ) जुन्नर लेणी समूह
ई) महात्मा बसवेश्वर

प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणत्याही दोन) **16**

अ) सातवाहन कालीन स्थापत्य कला
ब) वाकाटक कालीन सांस्कृतिक जीवन
क) राष्ट्रकूट कालीन समाजचित्र
ड) नाथ संप्रदाय

प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. **16**

महाराष्ट्राच्या इतिहासामध्ये सातवाहन राज्यकर्त्यांचे योगदान स्पष्ट करा.

किंवा

महाराष्ट्राच्या इतिहासामध्ये राष्ट्रकूटांचे सांस्कृतिक योगदान विशद करा.

प्र.5 वारकरी संप्रदायातील संताच्या कामगिरीचा आढावा घ्या. **16**

Seat No.	

Set P

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
HISTORY (CAMPUS)
History of Maharashtra (Early Age to 1400 C.E.) (MAH221107)

Day & Date: Saturday, 22-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Answer the following by choosing the correct option. 16

1) Among the 16 Mahajana padas in ancient Indian history _____ Mahajana pada was in Maharashtra.
   a) Gandhara b) Shurasena
   c) Virat d) Ashmak

2) _____ It is mentioned that Emperor Ashoka sent a stable to spread Dhamma at this place in Maharashtra.
   a) Kanchi b) Rathik
   c) Aihol c) Badami

3) Jorve culture has been found _____ in Maharashtra.
   a) Nevase b) Pavani
   c) Chandan d) Burhanpur

4) Stupas at Sanchi and Bharuhat mention the donor from _____ in Maharashtra.
   a) Thanjavur b) Muski
   c) Bhogvardhan d) Sannati

5) Inamgaon is an archaeological site situated on the banks of _____ river.
   a) Ghod b) Sina
   c) Manjara d) Varana

6) The archaeological site of Daimabad belongs to the period of _____.
   a) Nand b) Magadh
   c) Late Harappan d) Mauryan

7) There are early inscriptions of Satavahana in _____ Ghat near Pune.
   a) Kasara b) Nane
   c) Fonda d) Junnar

8) Ptolemy says that the capital of Satavahana was_____.
   a) Soparak b) Pitalkhora
   c) Mahad d) Pratishthan

9) During the Satavahana period, there was influence of _____ religion in Maharashtra.
   a) Jain b) Vaishnava
   c) Buddhist d) Shaivism

10) Vakataka king Harishena wrote this book_____.
   a) Harivijaya b) Harshacharit
   c) Meghdoot d) Rajatarangini

11) Satyashray Pulkeshi is the founder of _____ family.
   a) Rashtrakuta b) Satavahana
   c) Shilahar d) Chalukya

12) _____ this foreign Chinese traveler visited Maharashtra during Chalukya rule.
   a) Hue -en-tsang b) Fahian
   c) Itsing d) Pliny

13) The Kailas Caves of Verul were carved during the period of_____.
   a) Dantidurga b) I Krishna
   c) Kirtivarma d) Pravarsen

14) _____ is mentioned as the original male of Shilhar family.
   a) Jimutvahana b) Gautamiputra
   c) Harshvardhan d) Pulakesi

15) History of Yadavs in Maharashtra is known from_____ king of Yadav dynasty.
   a) Simuk b) Drudhprahar
   c) Kirtivarma d) Pulumavi

16) _____ this was the capital of the Yadavas.
   a) Govalkonda b) Bidar
   c) Bijapur d) Devagiri

Q.2 Write short answers. (any four out of six) **16**

1) Archaeological tools of history of Maharashtra
2) Prehistoric Maharashtra
3) Nevase
4) Devagiri.
5) Junnar Cave Group
6) Mahatma Basaveshwar

Q.3 Write short notes. (any two out of four) **16**

1) Architecture of Satavahana period
2) Cultural life during the Vatak period
3) Social picture of Rashtrakuta period
4) Nath Sect

Q.4 Attempt any one of the following questions. **16**

Explain the contribution of Satavahana rulers in the history of Maharashtra.

OR

Elaborate the cultural contribution of Rashtrakutas in the history of Maharashtra.

Q.5 Take a look at the achievements of a saint in the Varkari sect. **16**

SLR-LT-5

Seat No.	

Set P

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
HISTORY (CAMPUS)
Art and Architecture in Ancient India Up to 13th century C.E.
(MAH221108)

Day & Date: Saturday, 22-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा. **16**

1) स्तुपाच्या सभोवती असणाऱ्या संरक्षक भिंतीला ––– म्हणतात.
अ) हर्मिका ब) वेदिका
क) तोरण ड) यष्टी

2) खालीलपैकी ––– स्थळे सिंधु संस्कृतीची सर्वात मोठी स्थळे आहेत.
अ) हडप्पा–मोहेंजोदारो ब) लोथल–रोपल
क) धोलावीरा–रंगपूर ड) कालीबगंन–चन्हुदारो

3) रामपूर्वा येथील अशोक स्तंभावर ––– प्राण्याचे शिल्प आहे.
अ) सिंह ब) वृषभ
क) हरिण ड) हत्ती

4) स्तुपावरील चौरस बांधकामाला ––– असे म्हणतात.
अ) तोरण ब) हर्मिका
क) यष्टी ड) वेदिका

5) महाराष्ट्रातील पहिली बौद्ध लेणी ––– या ठिकाणी तयार केली.
अ) भोजे ब) कार्ला
क) अजिंठा ड) पित्तळखोरे

6) भीमबेटका लेणी ––– साठी प्रसिद्ध आहेत.
अ) शिल्पकला ब) भित्तीचित्र
क) विहार ड) स्तंभ

7) निद्रिस्त बुद्धाचा पुतळा अजिंठा येथील ––– क्रमांकाच्या लेणीमध्ये आहे.
अ) 16 ब) 17
क) 19 ड) 26

8) पाटलीपुत्र येथील तटबंदी ––– साहित्यापासून बांधलेली होती.
अ) दगड ब) वीटा
क) लाकूड ड) लोखंड

9) सिंधू संस्कृतीमधील नगररचनेमध्ये ––– याला महत्त्वाचे स्थान होते.
अ) पाणीपुरवठा ब) रस्ते बांधणीत लोखंडाचा वापर
क) स्वच्छता प्रणाली ड) उघडी गटार व्यवस्था

10) पद्मपाणी यांचे चित्र अंजिठा येथील ––– क्रमांकाच्या लेणीमध्ये आहे.
अ) 1 ब) 6
क) 8 ड) 12

11) सिंधू संस्कृतीमध्ये ––– याठिकाणी महास्नानगृह आढळले.
अ) हडप्पा ब) मोहोंजदोरो
क) लोथल ड) धोलावीरा

12) सिंधु संस्कृतीतील लोक त्यांची हत्यारे व उपकरणे ––– धातुची बनवित.
अ) दगड ब) तांबे
क) ब्रांझ ड) वरील सर्व

13) दक्षिण भारतातील बहुतांश मंदिरे ––– स्थापत्यशैलीतील आहेत.
अ) द्रविड ब) नागर
क) चंदेले ड) सोलंकी

14) एकाच प्रतिमेमध्ये शिल्पकथा दर्शविणे हे ––– कलेचे प्रमुख वैशिष्टे आहे.
अ) मथुरा ब) गांधार
क) मौर्य ड) शुंग

15) गांधार कला प्रामुख्याने ––– धर्माशी संबंधीत आहे.
अ) हिंदु ब) जैन
क) बौद्ध ड) वेदिक

16) भारताचे राष्ट्रचिन्ह ––– येथील अशोक स्तंभावरून घेतले आहे.
अ) रामपूर्वा ब) सांची
क) सारनाथ ड) बोधग्या

प्र.2 खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **16**

1) भारुथ आणि सांची
2) कार्ले येथील लेणीतील स्थापत्य
3) कोणार्क येथील सुर्यमंदिर
4) अशोक स्तंभ
5) सांचीची गोलाकार कथानक तबके
6) मथुरा शैली

प्र.3 कोणत्याही दोन टिपा लिहा. **16**

1) गांधार शैलीची वैशिष्टय.
2) अंजिठा येथील लेणी
3) पल्लव व पांडयकालीन मंदिराची शैली
4) बाघ आणि अजिंटा येथील कला व चित्रकला

प्र.4 दिर्घोत्तरी प्रश्न. (कोणताही एक) **16**

1) गुप्त व वाकाटक काळातील मंदिर व लेणी यांच्या स्थापत्याविषयी माहिती द्या.

किंवा

2) शक–कुशान व सातवाहनकालीन कला व वास्तुकलेची चर्चा करा.

प्र.5 हडप्पा कालीन वास्तुकलेची वैशिष्टे विशद करा. **16**

SLR-LT-5

Seat No.	

Set P

M.A. (Semester - I) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
HISTORY (CAMPUS)
Art and Architecture in Ancient India Up to 13th century C.E. (MAH221108)

Day & Date: Saturday, 22-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 03:00 PM To 06:00 PM

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Multiple Choice Questions. **16**

1) The compound around the stupa called as _____.
   a) Harmika b) Vedika
   c) Toran d) Yasti

2) The largest sites of Indus Civilization were _____.
   a) Harappa and Mohenjo-Daro b) Lothal & Ropar
   c) Dholavira & Rangpur d) Kshibangan & Chanhudaro

3) ____ animal was carved on the Ashok Pillar at Tampurva.
   a) Lion b) Bull
   c) Deer d) Elephant

4) The square structure on the stupa is called _____
   a) Toran b) Harmika
   c) Yashti d) Vedika

5) The first Buddhist cave in Maharashtra was _____.
   a) Bhaje b) Karle
   c) Ajanta d) Pitalkhore

6) Bhimbetaka caves are famous for it _____.
   a) Sculptures b) Rock Painting
   c) Vihar d) Pillar

7) The Statue of sleeping Buddha is located in to Ajanta Caves No _____.
   a) 16 b) 17
   c) 19 d) 26

8) The fortification wall of Patliputra made by _____ material.
   a) Stone b) Bricks
   c) Wood d) Iron

9) Town Planning concept was given importance during Indus Valley Civilization by focusing on _____.
   a) Water Supply Management b) Grid Iron streets system
   c) Sanitation system d) Open drainage system

10) The painting of Padmapani is located in the cave no _____ at Ajanta.
   a) 1 b) 6
   c) 8 d) 12

11) Great Bath in the Indus Civilization was found at _____.
   a) Harappa b) Mohenjodaro
   c) Lothal d) Dholavira

12) Indus people made their tools and utensils form _____ metal.
   a) Stone b) Cooper
   c) Bronze d) All the above

13) Most of the north Indian temples are built _____ in style of temples Architecture.
   a) Dravid b) Nagar
   c) Chandel d) Solanki

14) Story telling in one image was the special feature of _____ school of Art.
   a) Mathura b) Gandhar
   c) Maurya d) Shunga

15) Gandhar School of Art was mostly related to _____ religion.
   a) Hindu b) Jain
   c) Bouddha d) Vedic

16) India's National Emblem has taken from _____Ashok Pillar.
   a) Rampurva b) Sanchi
   c) Sarnath d) Bodhgaya

Q.2 Write short answer. (any Four) **16**

a) Bharhut and Sanchi
b) Rick-cut Architecture of Karle Caves.
c) Konark Sun Temple
d) Ashoka Pillars
e) Medallions and story narration of Sanchi
f) Styles of Mathura

Q.3 Write shorts notes. (Any Two) **16**

a) Characteristics of Gandhar Art
b) Caves of Ajanta
c) Style of Pallavas and Pandyas Temple
d) Art and Paintings of Bagh and Ajanta

Q.4 Answer the following question in detail. (Any One) **16**

Describe the Gupta and Vakataka Temple and rock-cut architecture.

OR

Discuss the Arts and Architecture period of Saka-Kushan and Satavahan.

Q.5 Narrate the characteristics of Harappan architecture. **16**

SLR-LT-6

Seat No.	

Set P

M.A. (Semester - II) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
History (CAMPUS)
Early Medieval India History 650 C.E to 1200 C. E (MAH221201)

Day & Date: Wednesday, 19-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडा. (प्रत्येकी 1 गुण) **16**

1) राजतरंगिणी हा ग्रंथ ––– यांनी लिहिलेला होता.
अ) बाणभट्ट ब) विशाखदत्त
क) कल्हण ड) बिल्हन

2) गुर्जर प्रतिहार घराण्याची स्थापना ––– यांनी केली.
अ) वत्सराज ब) नागभट्ट
क) मिहिरभोज ड) महेंद्रपाल

3) सम्राट हर्षवर्धनाचा पराभव ––– या चालुक्य राजांनी केला.
अ) पुलकेशी पहिला ब) मंगलेश
क) रविकीर्ती ड) पुलकेशी दुसरा

4) ––– या शासकांच्या काळात शिल्पकलेची मामल्ल, महेंद्र, राजसिंह आणि अपराजित शैली आढळतात.
अ) पल्लव ब) चोल
क) चालुक्य ड) राष्ट्रकूट

5) संत ज्ञानेश्वर महाराज हे ––– यादव शासकाच्या समकालीन होते.
अ) भिल्लम ब) सेऊनचंद्र
ड) जैतुगी ड) रामचंद्र

6) उत्तरेकडील त्रिपक्षीय संघर्षात भाग घेणारा पहिला राष्ट्रकूट शासक ––– हा होता.
अ) ध्रुव ब) अमोघवर्ष
क) दंतिदुर्ग ड) कृष्ण–I

7) ––– या राजवंशाने खिद्रापूर येथील कोप्पेश्वर महादेवाचे मंदिर बांधले.
अ) शिलाहार ब) यादव
क) चालुक्य ड) राष्ट्रकूट

8) राजतरंगिणी या ग्रंथानुसार कन्नोजच्या यशोवर्मनचा पराभव ––– या शासकाने केला.
अ) हर्षवर्धन ब) धर्मपाल
क) ललितादित्य ड) नागभट्ट

9) मुझिरिस हे ––– राज्यातील प्रमुख प्राचीन व्यापारी बंदर होते.
अ) चोल ब) चेर
क) चालुक्य ड) पांड्य

10) 'नागानंद', 'रत्नावली' आणि 'प्रियदर्शिका' नाटक ––– यांनी लिहले.
अ) बाणभट्ट ब) विशाखदत्त
क) वात्स्यायन ड) हर्षवर्धन

11) ––– चोल राजाने "गंगाईकोंडाचोलपुरम" नगराची स्थापना केली होती.
अ) परांतक ब) राजाराजा
क) राजाधिराज ड) राजेंद्र–।

12) परमार वंशाची राजधानी ––– ही होती.
अ) उज्जैन ब) ग्वाल्हेर
क) धार ड) मथुरा

13) ––– हा चीनी प्रवासी हर्षवर्धनच्या दरबारात आला होता.
अ) फाहियान ब) युवांन चान्ग
क) सुंगयुन ड) इत्सिंग

14) विक्रमशिला विद्यापीठाची स्थापना ––– या पाल राजांनी केली.
अ) देवपाल ब) रामपाल
क) धर्मपाल ड) महिंद्रपाल

15) ––– हे राजवंश आपल्या ग्राम प्रशासन व्यवस्थेसाठी प्रसिद्ध होते.
अ) चोल ब) पाल
क) पांड्य ड) राष्ट्रकूट

16) पूर्व मध्ययुगीन काळात, पूर्वेकडील ––– बंदरातून आंतरराष्ट्रीय व्यापार चालत असे.
अ) मुंबई ब) ताम्रलिप्ती
क) कल्याण ड) कालिकत

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **16**

अ) पुलकेशी– II च्या कामगिरीची थोडक्यात माहिती द्या.
ब) गुर्जर–प्रतिहार राजा मिहिरभोजच्या कर्तृत्वाबद्दल लिहा.
क) यशोवर्मन यांचे योगदान स्पष्ट करा.
ड) मध्ययुगीन भारतीय इतिहासाचा अभ्यास करण्यासाठी नाण्यांचे महत्व सांगा.
इ) सामंतवादाच्या उदयाची कारणे स्पष्ट करा.
ई) भू–अनुदान प्रणालीचे वर्णन करा.

प्र.3 लघुत्तरी प्रश्न. (कोणतेही दोन) **16**

अ) पूर्व मध्ययुगीन भारताच्या सागरी व्यापाराबद्दल माहिती लिहा.

ब) पल्लवांच्या राजकीय इतिहासाची माहिती द्या.

क) शिलाहार घराण्याची माहिती लिहा.

ड) सम्राट हर्षवर्धन यांच्या योगदानाबद्दल लिहा.

प्र.4 दीर्घोत्तरी प्रश्न. (दोन पैकी एक) (विकल्पासह) **16**

अ) पूर्व मध्ययुगीन भारतातील हस्तकला, व्यापार आणि शहरीकरणाच्या वाढीमध्ये व्यापारी संघांच्या भूमिकेची चर्चा करा.

ब) चोल प्रशासनाच्या ठळक वैशिष्ट्यांचे स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या विशेष संदर्भासह वर्णन करा.

प्र.5 दीर्घोत्तरी प्रश्न. (एकच प्रश्न) **16**

अ) पूर्व मध्ययुगीन महाराष्ट्राच्या इतिहासात यादव काळ हा सुवर्णकाळ मानला जातो. त्यावर चर्चा करा.

SLR-LT-6

Seat No.	

Set P

M.A. (Semester - II) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
History (CAMPUS)
Early Medieval India History 650 C.E to 1200 C. E (MAH221201)

Day & Date: Wednesday, 19-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternative. **16**

1) Rajatarangini (River of Kings) was written by _____
   a) Banabhatta b) Vishakhadatta
   c) Kalhana d) Bilhana

2) The Gurjara Pratihara dynasty was founded by _____
   a) Vatsaraja b) Nagabhatta I
   c) Mihirabhoja d) Mahendrapala

3) Harshavardhana was defeated by the _____ Chalukyan king.
   a) Pulkeshi -I b) Manglesh
   c) Ravikirti d) Pulkeshi- II

4) Mamalla. Mahendra, Rajasingha and Aparajit styles of sculpture are found during the period of _____ rulers.
   a) Pallava b) Chol
   c) Chalukya d) Rashtrakuta

5) Saint Dnyaneshwar Maharaj was a contemporary of _____ Yadav ruler.
   a) Bhillam b) Seunchandra
   c) Jaitugi d) Ramachandra

6) The first Rashtrakuta ruler to take part in the triangle conflict in the north was _____
   a) Dhruv b) Amoghavarsha
   c) Dantidurg d) Krishna-1

7) _____ dynasty built the temple of Koppeshwar Mahadeva at Khidrapur.
   a) Shilahar b) Yadav
   c) Chalukya d) Rashtrakuta

8) According to the Rajatarangini, Yashovarman of Kannoj was defeated by _____.
   a) Harshvardhan b) Dharmapala
   c) Lalitaditya d) Nagbhatta

9) Muziris was a major ancient trading port in the state of _____.
   a) Choala b) Chera
   c) Chalukya d) Pandya

10) ‘Nagananda', 'Ratnavali' and Priyadarshika’ plays wrote by _____.
   a) Banabhatta b) Vishakhadatta
   c) Vatsyayan d) Harshavardhana

11) _____ Choala king founded the city of “Gangaikondacholpuram.”
   a) Parantak b) Rajaraja
   c) Rajadhiraja d) Rajendra-I

12) The capital of Parmar dynasty was _____.
   a) Ujjain b) Gwalior
   c) Dhara d) Mathura

13) Chinese traveler came to the court of Harshavardhana was _____.
   a) Fa- Hien b) Hieun Tsang
   c) Sungyun d) Itsing

14) Vikramshila University was founded by _____ Pala king.
   a) Devpal b) Rampal
   c) Dharmapala d) Mahindra Pal

15) _____ dynasty was famous for its village administration system.
   a) Chola b) Pal
   c) Pandya d) Rashtrakuta

16) During the Early Medieval period, international trade was conducted through the eastern port of _____.
   a) Mumbai b) Tamralipti
   c) Kalyan d) Calicut

Q.2 Write short answers. (any four out of six) **16**

a) Give a brief account of the achievements of Pulakesin II.
b) Notice the achievement of Gurjara-Pratihara king Mihirbhoj.
c) Contribution of Yashovarman.
d) Importance of coins to study the early Medieval Indian history.
e) Explain the Emergence of Feudalism.
f) Describe the land grants system.

Q.3 Short questions. (any two out of four) **16**

a) Write an essay on the maritime trade of early medieval India.
b) Give an account of the political history of the Pallavas.
c) Write the information about Shilahar dynasty.
d) Write about the contribution of Emperor Harshvardhan.

Q.4 Broad answer questions. (any one out of two) **16**

a) Discuss the role of merchant guilds in the growth of craft, trade, and urbanization in early medieval India
b) Describe the salient features of the Chola’s administration with special reference to local self- government.

Q.5 Answer the following question. **16**

a) The Yadav period is considered to be the golden age in the history of early medieval Maharashtra. Discuss it

Seat No.	

Set P

M.A. (Sem - II) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
HISTORY (CAMPUS)
Medieval Indian History 1200 to 1750 C.E. (MAH221202)

Day & Date: Sunday, 23-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. **16**

1) मध्ययुगीन आंध्रप्रदेशाच्या इतिहासावर ––– आलेख प्रकाश टाकतो.
अ) मोटुपल्ली ब) आदमपल्ली
क) राणीगुंटा ड) धरमपल्ली

2) सम्यद–अली–तबातबा यांच्या ––– ग्रंथात बहामनी आणि निजामशाहीची माहिती आढळते.
अ) किताब–अल–रहेला ब) बुऱ्हाण–इ–मासिर
क) तारिख–इ–इलाही ड) यापैकी नाही.

3) अहल–ए–दौलत हा ––– वर्ग होय.
अ) विद्वांनांचा ब) व्यापाऱ्यांचा
क) सत्ताधिशांचा ड) यापैकी नाही.

4) चहलगा किंवा चालिसा ––– सुलतानाच्या काळात अस्तित्वात आला.
अ) कुतुबुद्दीन ऐबक ब) बलबन
क) रजिया ड) इलतुतमिश

5) सुलतानाच्या अमरावशाहित ––– वंशाचे लोक होते.
अ) मंगोल ब) अरब
क) अफगाण ड) सर्व

6) बाजाराच्या नियंत्रणासाठी ––– ने शहाजा–ए–मंडी हा अधिकारी नेमला.
अ) फिरोज तुघलक ब) अल्लाउद्दिन खिलजी
क) मुहम्मद तुघलक ड) बलबन

7) दिल्ली येथे पहिला मुस्लिम सत्ताधिश ––– होय.
अ) अल्लाउद्दिन खिलजी ब) मुहम्मद तुघलक
क) कुतुबुद्दीन ऐबक ड) यापैकी नाही.

8) इ.स.1420 ला इटालियन प्रवासी ––– यांनी विजय नगरला भेट दिली होती.
अ) कोर्विना ब) मार्को पोलो
क) थॉमस रो ड) निकोलाय कौंटी

9) इराण व मध्य आशियातील मूळ मुस्लिम राजघराण्याची माहिती ––– ग्रंथात मिळते.
अ) ऐन–ई–अकबरी ब) खजान–उल–फतुहा
क) किताब–उल–हिंद ड) यापैकी नाही.

10) इ.स.1638 मध्ये ––– यांनी जुनी दिल्ली नगराची स्थापना केली.
अ) जहाँगिर ब) शहाजहान
क) नूरजहाँन ड) अकबर

11) दक्षिण भारतात पहिली स्वतंत्र इस्लामी सलतनत ––– यांनी स्थापन केली.
अ) आदिलशहा ब) बरीदशहा
क) हसनगंगू ड) कुतुबशहा

12) मेवाड घराण्यातील कर्तबगार व प्रसिद्ध राजा ––– होय.
अ) बाप्पा रावल ब) विक्रमजित
क) रणजितसिंह ड) राणा संगा

13) मुघल चित्रकला शैली ––– चित्रकलेची अल्पाकृती आहे.
अ) दक्षिण आशिया ब) ग्रीक
क) इराण ड) यापैकी नाही.

14) अकबराच्या दरबारातील प्रसिद्ध अक्षरतज्ञ ––– होते.
अ) ताराचंद ब) मुहम्मद हुसैनी काश्मिरी
क) अबुल फजल ड) रहिमखान

15) मध्ययुगीन भारतातील जमीन मोजणी करणारा पहिला राजा ––– होय.
अ) जहाँगिर ब) शहाजहान
क) अकबर ड) औरंगजेब

16) औरंगजेब यांनी ––– या शीख नेत्याची इस्लाम धर्म स्विकारला नाही म्हणून हत्या केली होती.
अ) हरगोविंद ब) गुरू अर्जुन
क) गुरू गोविदसिंग ड) गुरू तेगबहादूर

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **16**

1) मुघलकालीन संस्कृत भाषेतील साधनांची चर्चा करा.
2) रजिया सुलतानच्या राज्यारोहनाचे महत्व सांगा.
3) विजय नगर साम्राज्याच्या पतनाची कारण लिहा.
4) पानीपत पहिल्या युद्धाचे वर्णन करा. (इ.स.1526)
5) अकबराचे राजपूत बद्दलचे धोरण चर्चा करा.
6) शहाजानच्या दक्षिण भारतातील (डेक्कन) धोरणांची उद्दिष्टये लिहा.

प्र.3 टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) **16**

अ) दासवंश पतनाची कारणे
ब) बहामनीचे प्रशासन
क) हूमांयून
ड) मनसबदारी पद्धत

प्र.4 अल्लाउद्दिन खिलजीचे अंतर्गत धोरणाची चर्चा करा. **16**

किंवा

दिल्ली सलतनतच्या पतनाच्या कारणांचा आढावा घ्या.

प्र.5 औरंगजेबाच्या डेक्कन (दख्खन) धोरणाचे वर्णन करा. **16**

Seat No.	

Set P

M.A. (Sem - II) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
HISTORY (CAMPUS)
Medieval Indian History 1200 to 1750 C.E. (MAH221202)

Day & Date: Sunday, 23-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternative. **16**

1) _____ inscripation throws light on the Medieval Andhrapradesh Histrory
   a) Mottupalli b) Aadampalli
   c) Ranigunta d) Dharmpalli

2) Sayad-Ali-Tbatba was the wrote history of Bahamami & Nijamshahi in _____ book.
   a) Kitab-Ul-Rahela b) Barhan-E-Masir
   c) Tarikh-E-Elahi d) None of these

3) Ahal-I-Danlati was the class of _____.
   a) Intellectuals b) Marchant
   c) Rural d) None of these

4) Chahalga or chalisa came into existence during the reign of _____.
   a) Qutubudin Aibak b) Balban
   c) Raziya d) Iltutmish

5) _____ lineage people a nobleman of Sultan period.
   a) Mangol b) Arab
   c) Afghan d) All of there

6) _____ was appointed a officer called Shahna-E-Mandi to control the market.
   a) Firoj Tughlaq b) Alauddin Khilji
   c) Mahammad Tughlaq d) Balban

7) _____ was the first Muslim rular of Delhi.
   a) Alouddin Khilji b) Mahammad Tughlaq
   c) Qutubudin Aibak d) None of these

8) In 1420 A.D. _____ Italian traveller visited Vijaynagar Empire.
   a) Korvina b) Marto polo
   c) Thomas Row d) Nikholie Kanuti

9) _____ book to account for the originated throne in Iran and central Asia
   a) Ain-E-Akbari b) Khajan-Ul-Fataha
   c) Kitab-Ul-Hind d) None of these

10) In 1638 A.D. _____ was the founder of old Delhi city.
   a) Jahangir b) Shahajahan
   c) Nurjahan d) Akbar

11) _____ was the founder of 1st independence Islamic Saltanat of South India.
   a) Aadilshah b) Baridshah
   c) Hasa Gangu d) Kutubshah

12) _____ was the greatest and famous rular of Mewar.
   a) Bappa Rawal b) Vikramjit
   c) Ranjitsing d) Rana Sanga

13) Mughal painting is a style of _____ miniature painting.
   a) South Asia b) Greek
   c) Iran d) None of these

14) _____ was the famous calligraphist in the court of Akbar.
   a) Tarachand b) Muhmmad Husaini Kashmiri
   c) Abul Fajal d) Rahim khan

15) In Medieval India _____ king was first land computation.
   a) Jahangir b) Shahajan
   c) Akbar d) Aurangjeb

16) _____ sikh leader was killed by Aurangjeb for not converting to Islam.
   a) Har Govind b) Guru Arjun
   c) Guru Govind sing d) Guru Tegbahadur

Q.2 Write a short answer (Any Four) **16**

a) Discuss the Sanskrut literature sources of Mughal period.
b) Explain the importance of succession of raziasultan.
c) Write the causes of downfall of Vijaynagar Empire.
d) Describe the first Battle of Panipat. (1526 A.D.)
e) Discuss the Rajput policy of Akbar.
f) Write to aims of South Indian (Deccan) policy of Shahjahan.

Q.3 Write Short Notes (Any Two) **16**

a) Causes of the downfall of the slave Dynasty
b) Administration of Bahamani
c) Humayun
d) Mansabadari system

Q.4 Discuss the internal policy of Allauddin Khailaji. **16**

OR

Give an account of causes of downfall of Delhi Sultante.

Q.5 Describe the Deccan policy of Aurangjeb. **16**

SLR-LT-8

Seat No.	

Set P

M.A. (Semester - II) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
HISTORY (CAMPUS)
Polity, Economy, Society& Culture under the Marathas (1600 -1818 C.E.) (MAH221206)

Day & Date: Tuesday, 25-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. **16**

1) मल्हारराव चिटणीस हा ––– होता.
अ) संगीतकार ब) चित्रकार
क) नाटककार ड) बखरकार

2) मराठा कालीन इतिहास अभ्यासाची साधने ––– येथील इंडिया ऑफिस मध्ये आहेत.
अ) इंग्लंड ब) फ्रांस
क) हॉलंड ड) इटली

3) ––– यांनी बारभाई मंडळाचे कारभारीपण केले.
अ) सखाराम बापू ब) नाना फडणवीस
क) महादजी शिंदे ड) मल्हारराव होळकर

4) छत्रपती शिवाजी महाराजांनी जमीन मोजण्यासाठी ––– चा वापर केला.
अ) साखळी ब) दोरी
क) लोकर ड) शिवशाही काठी

5) ––– सालचा दुष्काळ थोरला दुष्काळ म्हणून ओळखला जातो.
अ) 1620 ब) 1630
क) 1640 ड) 1650

6) धार्मिक कार्यासाठी दान दिलेल्या जमिनीला ––– म्हणत.
अ) पड ब) अग्रहार
क) पाटस्थल ड) पोलज

7) चौथाई म्हणजे एकूण उत्पादनाचा ––– हिस्सा होय.
अ) दुसरा ब) तिसरा
क) चौथा ड) पाचवा

8) मराठा राजवटीतील राजापूर हे व्यापारी बंदर सध्याच्या ––– जिल्ह्यात आहे.
अ) ठाणे ब) रायगड
क) रत्नागिरी ड) सिंधुदुर्ग

9) पेशवा कालखंडात 'जरी पटका' हे नाणे ––– येथील टांकसाळीत तयार होई.
अ) कोल्हापूर ब) सोलापूर
क) नाशिक ड) नागपूर

10) ––– प्रकारची व्यापारी हुंडी सादर केल्यावर ग्राहकाला तात्काळ पैसे द्यावे लागत.
अ) मुदती ब) लहानी
क) वरात ड) दर्शन

11) मराठा कालीन स्त्रीजीवनात पती निधनानंतर ––– ही अघोरी प्रथा होती.
अ) बालविवाह ब) जरठ कुमारी विवाह
क) बहुविवाह ड) सती जाणे

12) मराठाकालीन समाज ––– वर्ण व्यवस्थेमध्ये विभागला होता.
अ) दोन ब) तीन
क) चार ड) पाच

13) मध्ययुगीन सुफी संत ख्वाजा मुइनुद्दिन चिश्तीचा दर्गा ––– येथे होता.
अ) जयपूर ब) पाकणी
क) अजमेर ड) दिल्ली

14) संत ज्ञानेश्वरांनी ––– चे लेखन केले.
अ) गाथा ब) ज्ञानेश्वरी
क) भारूड ड) नाटक

15) ––– येथील 'विठ्ठल' हे वारकरी संप्रदायाचे दैवत होते.
अ) पुणे ब) कोल्हापूर
क) नाशिक ड) पंढरपूर

16) ––– हा पेशवा माधवराव कालीन चित्रकार होता.
अ) माणकोजी ब) दत्ताजी
क) साबाजी ड) होनाजी

प्र.2 खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. **16**

1) मराठा सत्तेमधील अधिकारांच्या हस्तांतराविषयी माहिती सांगा.
2) मराठाकालीन राजवटीत जमीन सिंचन व्यवस्था कशी होती?
3) चौथ व सरदेशमुखी म्हणजे काय?
4) मराठा कालखंडात प्रचलित पतपेढी बद्दल माहिती लिहा.
5) मराठाकालखंडात स्त्रीयांची सामाजिक स्थिती कशी होती?
6) मराठा राजवटीच्या काळात कोणकोणते उत्सव साजरे केले जात होते?

प्र.3 कोणत्याही दोन प्रश्नांची विस्तृत उत्तरे लिहा. **16**

1) इतिहासकार वि. का. राजवाडे यांच्या इतिहासलेखनाचा आढावा घ्या.
2) मराठाकालखंडात कोणकोणती पिके घेतली जात होती त्याची विस्तृत माहिती लिहा.
3) वारकरी संप्रदायाचा विकासाचा आढावा घ्या.
4) मराठाकालीन प्रमुख व्यापारी केंद्रांची माहिती सांगा.

प्र.4 मराठा कालीन जमीन महसूल पद्धतीचे वर्णन करा. **16**

किंवा

मराठा कालखंडातील किल्ले स्थापत्य रचनेविषयी विस्तृत माहिती द्या.

प्र.5 मराठा सत्तेची स्थापना, उद्दिष्टे, राजपद आणि जडणघडणीची चर्चा करा. **16**

SLR-LT-8

Seat No.	

Set P

M.A. (Semester - II) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
HISTORY (CAMPUS)
Polity, Economy, Society& Culture under the Marathas (1600 -1818 C.E.) (MAH221206)

Day & Date: Tuesday, 25-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct Alternative **16**

1) Malharrao Chitnis was _____.
a) Musician b) Painter
c) Playwright d) Bakharkar

2) Maratha Period History Study Materials was in India Office at _____.
a) England b) France
c) Holland d) Italy

3) _____ managed as karbhari in the Barbhai Mandal.
a) Sakharam Bapu b) Nana Fadnavis
c) Mahadji Shinde d) Malharrao Holkar

4) Chhatrapati Shivaji Maharaj used ____ to measure land.
a) Chain b) Cord
c) Wool d) Shivshahi Kathi

5) _____ famine is known as Big famine.
a) 1620 b) 1630
c) 1640 d) 1650

6) The land donated for religious work is called _____.
a) Pad b) Agrahar
c) Patasthal d) Polaj

7) Chouth is _____ share of total production.
a) Second b) Third
c) Fourth d) Fifth

8) Rajapur, a trading port during the Maratha rule, is located in present-day _____ district.
a) Thane b) Raigad
c) Ratnagiri d) Sindhudurg

9) During the Peshwa period, the coin 'Jari Patka' was minted in the mint at _____.
a) Kolhapur b) Solapur
c) Nashik d) Nagpur

10) _____ the customer has to pay immediately on presentation of merchant hundi.
a) Mudati b) Lahani
c) Varat d) Darshani

11) After the death of their husband in women's faces _____ devilish custom in Maratha period.
a) Child marriage b) Jarath Kumari marriage
c) Polygamy d) Sati

12) Maratha society was divided into _____ Varna system.
a) Two b) Three
c) Four d) Five

13) The dargah of the medieval Sufi saint Khwaja Muinuddin Chishti was located at _____.
a) Jaipur b) Pakni
c) Ajmer d) Delhi

14) Saint Dnyaneshwar wrote _____.
a) Gatha b) Dnyaneshwari
c) Bharud d) Drama

15) _____ 'Vitthal' was the deity of Varkari sect.
a) Pune b) Kolhapur
c) Nashik d) Pandharpur

16) _____ was a painter of Peshwa Madhavrao period.
a) Mankoji b) Dattaji
c) Sabaji d) Honaji

Q.2 Write short answers to any four of the following questions. **16**
1) Give information about transfer of power in Maratha power.
2) How was the land irrigation system during Maratha rule?
3) What is Chauth and Sardeshmukhi?
4) Write information about Patpedhi prevalent in Maratha period.
5) How was the social status of women during the Maratha period?
6) Which festivals were celebrated during Maratha rule?

Q.3 Write detailed answers to any two questions. **16**
1) Review the historiography of historian V. K. Rajwade.
2) Write a detailed description of what crops were cultivated during the Maratha period.
3) Review the development of Varkari sect.
4) Give information about major trading centers during Maratha period.

Q.4 Describe the land revenue system during the Maratha period. **16**

OR

Give detailed information about the fort architecture of the Maratha period.

Q.5 Discuss the establishment, objectives, kingship and development of Maratha power. **16**

SLR-LT-9

Seat No.	

Set P

M.A. (Semester - II) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
HISTORY (CAMPUS)
Society, Economy & Culture in Medieval India (1200 - 1750 C.E)
(MAH221207)

Day & Date: Tuesday, 25-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा. **16**

1) काश्मीरच्या इतिहासावर ––– या ग्रंथातून माहिती मिळते.
अ) माथुराविजयम ब) राजतरंगिणी
क) मासिरे अलमगिरी ड) अकबरनामा

2) अबूल फजल याने ––– हा ग्रंथ लिहिला.
अ) अकबरनामा ब) तारिखे फिरीश्ता
क) पादशाहनामा ड) इक्बालनामा

3) तुझुक–ई–जहांगिरी हे आत्मचरित्र ––– याने लिहिले.
अ) अकबर ब) शहाजहान
क) बाबर ड) जहांगीर

4) मराठा काळात ––– हे सोन्याचे नाणे होते.
अ) जितल ब) शिष्क
क) रूपया ड) होन

5) सुलतान काळात धार्मिक क्षेत्रात ––– यांचे स्थान सर्वश्रेष्ठ होते.
अ) उलेमा ब) काझी
क) गुरू ड) इराणी

6) मध्ययुगीन काळात ––– विवाहाची प्रथा अधिक होती.
अ) गांधर्व विवाह ब) आंतरजातिय विवाह
क) हिंदू–मुस्लीम विवाह ड) बालविवाह

7) इस्लाम शिक्षण व्यवस्थेत ––– यांचे महत्व होते.
अ) मदरसा ब) खालसा
क) मक्तब ड) खानकाशाळा

8) विजयनगरच्या राज्यात सुतार, मूर्तिकार, लोहार, सोनार यांना ––– म्हणत.
अ) पांचाल ब) बलुतेदार
क) भूमिहीन ड) वलन्गै

9) लागवडीखाली असलेल्या उत्तम जमिनीला ––– म्हणत.
अ) पोलाज ब) परोती
क) चाचर ड) बंजर

10) शेरशाहने जमिनीच्या मोजमापावर आधारित ––– पद्धत प्रचलित केली.
अ) झब्त ब) बटाई
क) रायरोखे ड) धल्ला बक्षी

11) ख्वाजा मोइनुद्दिन चिस्ती यांचा दर्गा ––– येथे आहे.
अ) अजमेर ब) दिल्ली
क) नांदेड ड) गुलबर्गा

12) महाराष्ट्रात वारकरी संप्रदायाची वारी ––– येथे भरते.
अ) नाशिक ब) औरंगाबाद
क) पंढरपूर ड) कोल्हापूर

13) संत तुकारामाचे अभंगाच्या ग्रंथास ––– म्हणतात.
अ) दोहे ब) ओवी
क) भारूड ड) गाथा

14) ––– शीख धर्माचा पवित्र ग्रंथ आहे.
अ) कुराण ब) गुरूग्रंथसाहिब
क) बायबल ड) भगवद्गीता

15) बीबी का मकबारा ––– या ठिकाणी आहे.
अ) आग्रा ब) लाहोर
क) औरंगाबाद ड) हैद्राबाद

16) महंमद आदिलशहाने ––– हि अत्यंत वैभवशाली वास्तू बांधली.
अ) गोलघुमट ब) इब्राहीम रोजा
क) बीबी का मकबारा ड) चार मिनार

प्र.2 थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **16**

अ) मध्ययुगातील परकीय प्रवाशांचे वृतांत
ब) मध्ययुगातील कुटुंब पद्धती
क) मध्ययुगातील हिंदू शिक्षण पद्धती
ड) सुफी पंथ
इ) संत ज्ञानेश्वर
ई) खालसा पंथ

प्र.3 लघुत्तरी उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) **16**

अ) मध्ययुगातील समाज रचना.
ब) अल्लाउद्दिन खिलजीची बाजार नियंत्रणाचा उपक्रम
क) बलुतेदारी पद्धती
ड) छ. शिवाजी महाराजांचे रयतेविषयीचे धोरण

प्र.4 दीर्घोत्तरी उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) **16**

अ) मध्ययुगीन भारतातील कृषी उत्पादनाचा आढावा घ्या.

किंवा

ब) मध्ययुगीन स्थापत्य व शिल्प यांच्यातील भारतीयाने केलेली प्रगती रेखाटा.

प्र.5 वारकरी संप्रदायातील संताच्या कामगिरीचा आढावा घ्या. **16**

Seat No.	

Set **P**

M.A. (Semester - II) (New) (CBCS) Examination: March/April-2023
HISTORY (CAMPUS)
Society, Economy & Culture in Medieval India (1200 - 1750 C.E)
(MAH221207)

Day & Date: Tuesday, 25-07-2023 Max. Marks: 80
Time: 11:00 AM To 02:00 PM

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Choose the correct alternatives from the options. 16

1) History of Kashmir is known from this book.
   a) Mathuravijayam b) Rajatarangini
   c) Masire Alamgiri d) Akbamama

2) Abul Fazal wrote this book _____.
   a) Akbarnama b) Tarikhe Firishta
   c) Padshahanama d) Iqbalnama

3) Tuzuk-e-Jahangiri is an autobiography written by _____.
   a) Akbar b) Shah Jahan
   c) Babur d) Jahangir

4) _____ It was a gold coin during the Maratha period.
   a) Jital b) Shishk
   c) Rupee d) Hon

5) The position of _____ was the best in the religious field during the Sultanate period.
   a) Ulema b) Qazi
   c) Guru d) Irani

6) During the medieval period, the practice of _____ marriage was more common.
   a) Gandharva marriage b) Inter caste marriage
   c) Hindu-Muslim marriage d) Child marriage

7) _____ was important in Islamic education system.
   a) Madrasa b) Khalsa
   c) Maktab d) Khankashala

8) Carpenters, sculptors, blacksmiths, goldsmiths were called _____ in the state of Vijayanagara.
   a) Panchal b) Balutedar
   c) Landless d) Valangai

9) The best land under cultivation is called _____.
   a) Polaj b) Paroti
   c) Chachar d) Barren

10) Sher Shah introduced _____ method based on land measurement.
   a) Zabat b) Batai
   c) Rairokhe d) Dhalla Bakshi

11) Dargah of Khwaja Moinuddin Chisti is located here _____.
   a) Ajmer b) Delhi
   c) Nanded d) Gulbarga

12) Warkari sect in Maharashtra fills here _____.
   a) Nashik b) Aurangabad
   c) Pandharpur d) Kolhapur

13) Saint Tukarama's book of Abhanga is called _____.
   a) Couplet b) Ovi
   c) Bharud d) Gatha

14) _____ It is the holy book of Sikhism.
   a) Quran b) Guru Granth Sahib
   c) Bible d) Bhagavad Gita

15) Bibi Ka Maqbara is at _____ place.
   a) Agra b) Lahore
   c) Aurangabad d) Hyderabad

16) Muhammad Adil Shah _____ built this very magnificent structure.
   a) Golghumt b) Ibrahim Roja
   c) Bibi Ka Maqbara d) Char minar

Q.2 Write short answers (any four out of six) **16**

a) Accounts of Foreign Travelers in the Middle Ages.
b) Family system in the Middle Ages.
c) Hindu education systems in the Middle Ages.
d) Sufi sect
e) Saint Dnyaneshwar
f) Khalsa sect

Q.3 Write short notes. (Any Two): **16**

a) Social Structure in the Middle Ages.
b) Market control initiative of Allauddin Khilji
c) Balutedari method
d) Ch. Shivaji Maharaj's policy towards Rayat

Q.4 Attempt any one of the following questions. **16**

a) Review agricultural production in medieval India.

OR

b) Sketch the progress made by Indian between medieval architecture and sculpture.

Q.5 Take a look at the achievements of a saint in the Warkari sect. **16**